

Miidhaa Shirkii-Kutaa 3

- Shirkiin qalbii xureessa, sammuu doomsa
- Shirkiin hojji nama jalaa balleessa
- Shirkiin addunyaa keessatti adabbii cimaaf nama saaxila
- Shirkiin Khaatima badaatti nama geessa

sammubani.com/?p=14926

Miidhaa Shirkii-Kutaa 3

Description

Shirkiin qalbii xureessa, sammuu doomsa

Akkuma uffanni yommuu fincaani tuqamu najisa taâ€™u, qalbiin namaas yommuu shirkiin tuqamtu najisa taati. Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa mushrikoota (namoota shirkii hojjatan) ilaachise akkana jedha:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ
الْحُرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيَكُمُ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴾٢٨

â€œYaa warra amantan! Mushrikoonni najisa. Kanaafu bara isaanii kana booda Masjiida kabajamaatti akka hin dhiyaanne. Hiyyummaa yoo sodaattan, Rabbiin yoo fedhe tola Isaa irraa isin duroomsa. Dhugumatti, Rabbiin Beekaa, Ogeessa.â€ Suuratu At-Tawbah 9:28

Masjiinni kabajamaan Masjiida Haramaa Makkaan keessatti argamuudha. Barri isaanii kuni hijraa irraa bara saglaffati. Bara saglaffaan booda mushrikoonni akka hin hajjinee ni labsame. Asitti mushrikoonni qaaman najisa jechuu osoo hin taâ€™in qalbii isaaniitu najisa. Qaamni isaanii yoo najaasan hin tuqin akkuma nama kamiyyuu qulqulluudha.

Akkuma tawhiidaa fi iimaanni xahaaraa (qulqulluu) taâ€™e, shirkiin immoo najaasadha. Najaasaa yommuu jennu mataa isaatiin wanta qulqulluu hin taane, badaa fi nama miidhu dandaâ€™uudha. Najisa jechuun immoo wanta najaasaadhaan faalameedha.

Mee wantoota kana fakkeenyaan haa ilaallu. Bishaan uumamaan qulqulluu (xahaara) dha. Yommuu fincaaniin walitti makamu najisa taâ€™a. Asitti fincaan najaasadha. Bishaan erga fincaaniin walitti makame booda najisa jedhama. Haaluma kanaan, namni yommuu dhalatu qalbii fi sammuun isaa qulqulluu taâ€™ee dhalata. Yommuu shirkiin qalbii isaa keessa seenu najisa taâ€™a. Kanaafi, kaafirri nafseen isaa kufrii fi shirkiin waan xurooftef najisa taati.

Qalbiin shirkiin yoo badde haalli namaa guutuun ni bada. Ergamaan Rabbiin (Sallallahu aleih wassallam) akkana jedhan: **â€œDhagayaa! Qaama keessa muraa fooni takkatu jira. Yoo ishiin (muraan fooni tuni) tolte, qaamni guutuun tole. Yoo badde, qaamni guutuun bade. Dhagayaa! Ishiin (muraan fooni tuni) qalbiidha.â€** [Sahih Al-Bukhaari 52](#)

Qalbiin namaa shirkiin yoo badde, adeemsi fokkataan isarraa mulâ€™ata. Kan akka qalbin isaa garmalee jabaachu fi rahmanni keessaa dhabamu. Kanaafi, mushrikoota durii fi ammaa nama hunda caala Muslimoota irratti gara-jabeenyi fi roorristoota taâ€™anii argina. Budhistoota Burmaa fi Hindi wanta hojjataa jiran ragaa baana. Akkuma isaan dhagaa waaqefatan, qalbiin isaanis dhagaa taati.

Shirkiin hojji nama jalaa balleessa

Shirkiin akka hojji nama jalaa balleessu Qurâ€™aana keessatti bakka adda addaatti ni arganna. Shirkiin guddaa fi xiqqaan jenne bakka lamatti quodu dandeenyaa. Shirkiin guddaan hojji gaggaarii hojjatan hunda nama jalaa balleessa. Shirkiin xiqqaan immoo hojiima shirkiin kuni keessatti argame balleessa. Hojji biraa shirkiin xiqqaan kuni keessatti hin argamne hin balleessu. Fakkeenyaf, na argaan (riyaan) hojima ryaan keessatti argame balleessa. Garuu shirkiin guddaan kan akka sanamaaf sujuudu hojji guutuu nama jalaa balleessa. Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa ni jedha:

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَمْ يَأْتِكُمْ بِحَسْبٍ عَمَلُكَ

وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

â€œDhugumatti gara keetii fi gara warra siin duraatti â€œYoo Rabbiin wajjiin waan biraat, dalagaan kee ni bada; warra kasaaran irraas taata.â€ [jechuun] beeksisni godhamee jira.â€ [Suuratu Az-Zumar 39:65](#)

Yaa Rasuula dhugumatti gara keeti fi ergamtoota siin dura turaniitti akkana jedhamuun beeksifame: Rabbiin waliin waan biraat yoo gabbarate, hojiin kee ni bada. Warra badanii fi kasaaran keessaa taata. Sababni isaas, shirkii waliin hojiin gaariin fudhatama hin argatu. [\[1\]](#)

Beeksisni kuni jalqaba nabiyitti haa qajeelu malee namoota hundaaf kan taâ€™uudha. Rabbiin waliin wanta biraat gabbaruun (waaqefachun) shirkiidha. Fkn, namni sanamaaf gadi jedhu, kadhatu, qalma qaluu, sujuuda buâ€™u fi kkf hojjatu, shirkii hojjatee jira. Ammas, namni nama awwaalame kadhatu, silati seenuuf, qalma qaluuf, gargaarsaa fi birmannaa irraa barbaadu, shirkii hojjatee jira. Ammas, namni Iyyasuus gooftaadha jechuun kadhatu fi waaqefatu shirkii hojjatee jira. Namni kana hojjate, hojiin isaa hundi jalaa bada. Kaayyoo barbaade hin gahu.

Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa Ergamtoota fi nabiyyoota darban tola isaanitti oole erga dubbate booda akkana jechuun shirkii irraa akeekachiisa:

﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِيطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

â€œOsso Rabbitti waa qindeessanii, silaa wanti hojjataa turan isaan jalaa bada.â€ Suuratu Al-Anâ€™aam 6:88

Kana jechuun osoo nabiyyoonni kuni Rabbitti waa qindeessanii (shirkii hojjatanii), hojiin isaanii jalaa bada. Sababni isaas, Rabbiin oltaâ€™aan shirkii waliin hojii kamiyyuu hin qeebalu [2] Kuni shirkiihangam badaa fi sodaachisaa akka taâ€™e agarsiisa.

Shirkii addunyaa keessatti adabbii cimaaf nama saaxila

Sababni guddaan ummanni darban itti badaniif shirkiidha. Nabiyyoonni isaanitti dhufuun Rabbiin qofa akka gabbaranii fi shirkii dhiisan isaan gorsan. Garuu isaan gorsa kana dhiisun shirkii isaanii itti fufan. Kanaafu, dhumarratti adabbii cimaan isaan qabe.

Shirkii Khaatima badaatti nama geessa

Shirkii akkuma addunyaa keessatti adabbii adda addaatiif nama saaxilu, dhuma badaattis nama geessa. Shirkii zulmii waan taâ€™eef namni shirkii hojjatu zaalima taâ€™a. Zaalimni sababa badii isaatiif haqa irraa jallata. Yeroo duâ€™aa khaatima (dhuma) badaa irratti duâ€™a. Muâ€™minni (namni dhugaan amanee) fi hojii gaggaarii shirkii irraa qulqulleesse immoo addunyaa fi Aakhiratti haqa irratti jabeefama. Khaatima gaarii irratti duâ€™a. Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa ni jedha:

﴿يُثِبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الْثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضُلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾

â€œRabbiin warra amanan jirenya addunyaa fi Aakhirah keessatti jecha gadi dhaabbataadhaan gadi dhaaba. Rabbiin zaalimoota ni jallisa. Rabbiin waan fedhe hojjata.â€ Suuratu Ibraahim 14:27

Rabbiin namoota amanan jecha gadi dhaabbataan haqa irratti gadi dhaaba. Jechi kunis shahaadaa: Laa ilaah illallah dha. Rabbiin jirenya addunyaa keessatti jecha haqaa kanaan isaan gadi dhaaba (jabeessa). Yommuu shakkiin isaanitti buâ€™u gara yaqiinatti qajeelchun, yommuu fedhiin lubbuu isaanitti dhufuu fedhii nafsee caalaa gara wanta Rabbiin jaallatu dursa hojjachuutti qajeelchuun addunyaa keessatti isaan jabeessa. Yeroo duâ€™a isaaniis khaatima gaariin, qabrii keessattis yommuu malaykonni lamaan gaafi isaan gaafatan deebii sirriitti isaan qajeelchun isaan jabeessa. Yommuu duâ€™an laa ilaah illallah irratti duâ€™u. Yommuu qabrii keessatti Gooftaan kee eenu? Amantin kee maalidha? Nabiyyin kee eenu? jedhamanii gaafatamaan, deebii sirriitti isaan qajeelcha. Zaalimota kana jechuun mushrikoota (warra shirkii hojjatanii) fi daangaa darbitoota addunyaa fi Aakhiratti wanta sirrii ykn jecha Laa ilaah illallah

irraa jallisa. Rabbiin isaan hin miine, garuu ofumaa of miidhan.[\[3\]](#) Sababni isaas, wanta qajeelinnatti nama geessu dhiisanii wanta jallinnatti nama geessu hojjatan

Mee akka fakkeenyaaatti seenaa kana haa ilaallu:

Khaatimaa (xumura) Badaa nama na argaaf hojjatuu!

Mansuur Ibn Ammaar (rahimahullahu) ni jedha: hiriyyaa nafsee ofii irratti daangaa darbee ergasii tawbate tokko qabaan ture. Ibaadaa baayâ€™ee kan hojjatuu fi halkan kan salaatu taâ€™ee argaa ture. Guyyaa tokko ani isa dhabe. â€œInni dhukkubsate jiraâ€‰naan jedhan.

Anis gara mana isaa dhufe. Intalli isaas natti gadi baateeakkana jette: Eenyuun barbaaddaa?â€ Anis, â€œEbaluunâ€ jedheen. Ishiinis akka mana seenu naaf hayyamte. Anis itti seenee walakkaa manaa keessatti isa arge. Firaasha isaatirra ciisa. Fuulli isaa gurraachate, ijji isaa bulee taate, hidhiin isaa shaakarootfe. Anis isarraa kan sodaadhu taâ€™eeakkana isaan jedhe: Yaa obboleessa koo! Laa ilaah illallah jechuu baayâ€™isi.â€ Innis ija isaa banee gara kiyya ilaale. ni gaggabe. Anis yeroo lammataaf, â€œYaa obboleessa koo! Laa ilaah illallah jechuu baayâ€™isi.â€ Jedheen. Yeroo sadaffaas ni jedheen. Ergasii ija isaa lamaan baneeakkana jedhe: Yaa obboleessa kiyya Mansuur! Anaa fi jecha tana jidduu dhoowwaan seenee jira. (Jecha tana jechuu hin dandaâ€™u.)â€ Anis, â€œLaa hawla walaa quwwata illa billahil aliyyul aziim.â€ jedhe.

Ergasii, â€œYaa obboleessoo! Salaanni, soomni, tahajunni, halkan dhaabbachuun suni eessa jiruu?â€ jedheen.

Innis ni jedhe: Suni Rabbiin ala kan biraatiif ture. Tawbaan kiyya kijiba ture. Kan ani san hojjachaa tureef akka waaâ€™een kiyya dubbatamuu fi ittiin yaadatamuufi. Namoota agarsiifachuuf san hojjachaa ture. Yommuu kophaa kiyya taâ€™uu, balbala cufee fi maggaarajja gadi buusee khamrii (dhugaati nama macheessu) dhuga. Gooftaa kiyya nan faallesse. Haala kana irra yeroo murtaaâ€™ef ni ture. Ergasii dhibeen na tuqe. caafi badii irra gahe.â€ [\[4\]](#)

Rabbitiin subhaanahu wa taâ€™aalaa rahmataa fi tola Isaatiin khaatimaa keenya haa bareechisu.

[1] Tafsiiru Muyassar-465 [2] Tafsiiru Muyassar-138 [3] Zaadul Masiir-746, Tafsiiru Muyassar-259, Tafsiiru Saâ€™dii-493 [4] Mawsuuâ€™atu akhlaaqi wa zuhdi wa raqaaâ€™iq-1/14-15, Yaasir Abdurahmaan

Date Created

June 6, 2020

Author

admin